

13/1/24

Directoraat-generaal Klimaat
en Energie

Aan de Minister voor Klimaat en Energie

cc de Minister van Economische Zaken en Klimaat
cc de Staatssecretaris Mijnbouw

Auteur

TER BESLISSING
Datum

8 januari 2024

Kenmerk
DGKE / 44233213

ZK-0000047994

Kopie aan

Bijlage(n)
1

nota

BNC fiche EU grid actionplan

Parafenroute

Aanleiding

Op 28 november 2023 heeft de Europese Commissie (hierna: Commissie) het actieplan elektriciteitsnetwerken (hierna: actieplan) gepubliceerd. Bijgevoegd BNC-fiche zal 17 januari worden besproken in het BNC-overleg en op 23 januari in de CoCo. Op 26 januari ligt het fiche ter goedkeuring voor in de Ministerraad waarna het naar het parlement zal worden gestuurd.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met bijgevoegd BNC-fiche.

Akkoord

Kernpunten

- Het actieplan is een eerste reactie vanuit de Commissie op de uiteenlopende uitdagingen voor het uitbreiden van het Europese elektriciteitsnetwerk. In het actieplan wordt een aantal (bestaande en in ontwikkeling-zijnde) beleidsinstrumenten en acties bijeengebracht die bijdragen aan netuitbreidingen, zoals het verbeteren van financierbaarheid of het versnellen van vergunningverlening. Het actieplan zelf is een niet-wetgevend voorstel.
- In het BNC-fiche worden de voorstellen op hoofdlijnen verwelkomd. De doelen van het voorstel passen binnen het reeds ingezette Nederlandse beleid voor het versterken van het elektriciteitsnetwerk. Dit ook met het oog op transportschaarste op het elektriciteitsnet dat zowel in Nederland als in andere Lidstaten een uitdaging vormt vanwege de toenemende elektrificatie van de economie.

Toelichting

- In het BNC-fiche onderschrijft het kabinet het doel om het Europese elektriciteitsnetwerk te versterken. Dit gaat zowel over verbindingen tussen lidstaten als het versterken van het elektriciteitsnet binnen lidstaten.
- In het BNC-fiche worden o.a. de volgende aangekondigde acties verwelkomd:
 - Versterken van interconnectie-capaciteit tussen lidstaten;
 - Het in kaart brengen van de omvang van de financieringsbehoefte voor energie-infrastructuur, ook breder dan alleen elektriciteit (zoals bijvoorbeeld voor waterstof), op Europese schaal;
 - Het verbeteren, waar mogelijk, van lange-termijn netplanning, inclusief flexibiliteitsbehoefte en omzetting van waterstof op zee richting 2050;
 - Richtinggevende voorstellen van de Commissie over het delen van kosten van energie-infrastructuur op zee tussen lidstaten;
 - Vergroten van transparantie over beschikbare transportcapaciteit door netbeheerders;
 - Verbeteren van financierbaarheid van energie-infrastructuur
 - Verbeteren en versnellen van vergunningsprocedures voor energie-infrastructuur;
 - Standaardisatie van netcomponenten en verminderen van strategische afhankelijkheden in de productieketen ook met het oog op eventuele veiligheidsvraagstukken.
- In het BNC-fiche wordt de Commissie o.a. opgeroepen om:
 - Oog te houden voor een goede balans tussen enerzijds ruimte om anticiperend te investeren door netbeheerders wat van belang is om waar mogelijk sneller te kunnen investeren in het elektriciteitsnet, en anderzijds de gevolgen die het vergroten van financiële ruimte voor netbeheerders heeft voor de betaalbaarheid van energie-infrastructuur voor burgers en bedrijven waarbij een Europees gelijk speelveld van betaalbare energie-infrastructuur tussen lidstaten eveneens van belang is;
 - Bij het doen van richtinggevende uitspraken door de Commissie over het delen van kosten tussen lidstaten van energie-infrastructuur op zee niet alleen te kijken naar hybride verbindingen (inclusief waterstof) maar ook naar directe verbindingen (radiaal);
 - Te onderzoeken of regulerende instanties (in Nederland ACM) eenduidiger om kunnen gaan met de regulering van netbeheerders. Bijvoorbeeld door meer guidance van de Commissie of ACER aan nationaal regulerende instanties op EU-kaders. Dit gezien de uiteenlopende invulling van toezichthouders en uitwerking daarvan op specifiek sectoren in lidstaten.